

Av. Arb. Tuęçe KARA

**İŐ VE SOSYAL GÜVENLİK
HUKUKUNDA
ÖLÜM**

İÇİNDEKİLER

Teşekkür.....	3
İçindekiler	5
Özet.....	13
Abstract	15
Kısaltmalar Dizini	17
Giriş	19
1. Ölüm	23
1.1. Genel Olarak.....	23
1.1.1. Tabii Ölüm.....	24
1.1.1.1. Biyolojik (Klinik) Ölüm Anlayışı	25
1.1.1.2. Beyin Ölümü Anlayışı.....	26
1.1.2. Hükmi Ölüm (Gaiplik).....	28
1.1.2.1. Genel Olarak	28
1.1.2.2. Şartları	29
Uzun Zamandan Beri Haber Alınamama	29
Ölüm Tehlikesi İçinde Kaybolma.....	30
Belirli Sürelerin Geçmiş Olması.....	31
İlgililerin İstemi	32
Mahkeme Kararı	34
1.1.2.3. Gaiplik Kararının Sonuçları	36
1.1.2.4. Gaiplik Kararının Hükümsüzlüğü	37
1.2. Ölüm Olayının İspatı	38
1.2.1. Kişisel Durum Sicili.....	39

1.2.2. Karineler	40
1.2.2.1. Ölüm Karinesi	41
1.2.2.2. Birlikte Ölüm Karinesi	42
2. Türk Borçlar Kanunu'nda Yer Alan Ölüme Bağlı	
Sonuçlar	45
2.1. Genel Olarak.....	45
2.1.1. Türk Borçlar Kanunu ile Diğer İş Kanunları	
Arasındaki Uygulama İlişkisi	47
2.1.1.1. Genel Kanun – Özel Kanun İlişkisi	47
2.1.1.2. Türk Borçlar Kanunu – İş Kanunu İlişkisi.....	52
2.1.2. 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nda Yer Alan	
Düzenleme	54
2.1.3. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda Yer	
Alan/Mevcut Düzenleme	56
2.2. Sözleşmenin Sona Ermesi	58
2.2.1. İşçinin Ölümü Nedeniyle Sona Erme ve Sona	
Ermenin Mirasçılara Etkisi	58
2.2.2. İşverenin Ölümü Nedeniyle Sona Erme	62
2.2.2.1. Kural: İş İlişkisinin İşverenin Kişiliğine Bağlı	
Olmadığı Durumlar	63
2.2.2.2. İstisna: İş İlişkisinin İşverenin Kişiliğine Bağlı	
Olduğu Durumlar	69
2.3. Borçların Muaccel Olması.....	71
2.4. Geri Verme Yükümlülüğü.....	73
2.4.1. Geri Verme Yükümlülüğünün Kapsamı	73
2.4.2. Hapis Hakkı	74

2.4.2.1. Hapis Hakkının Konusu	74
2.4.2.2. Hapis Hakkının Şartları	75
Borçlunun Rızası ile Zilyetlik.....	75
Muaccel Bir Alacağın Varlığı.....	76
Alacak ile Taşınır Eşya veya Kıymetli Evrak Arasında Bağlantı	77
Hapis Hakkının Kullanılmasının Bertaraf Edilmemiş Olması.....	78
2.4.2.3. Hapis Hakkının Alacaklıya Sağladığı Yetkiler	79
2.5. Hak Sahiplerine Tazminat Ödenmesi	80
2.5.1. Ölüm Tazminatı	80
2.5.1.1. Uygulama Alanı	81
2.5.1.2. Hak Kazanma Koşulları	85
2.5.1.3. Hak Sahipleri.....	87
Sağ Kalan Eş.....	89
Ergin Olmayan Çocuklar	90
Bakmakla Yükümlü Olunan Kişiler	91
2.5.1.4. Miktarı.....	92
2.5.2. Hakkaniyet Tazminatı	94
3. İş Kanunlarında Yer Alan Ölümüne Bağlı Sonuçlar	99
3.1. 5953 Sayılı Basın İş Kanunu'nda Ölüm Tazminatı.....	99
3.2. Kıdem Tazminatı Kavramı, Hukuki Niteliği ve Kanuni Düzenleme	102
3.2.1. İş Kanunu'nda Kıdem Tazminatına Hak Kazanma Koşulları.....	105

3.2.1.1. İş Kanunu'na Tabi Bir İşte İş Sözleşmesi ile Çalışmak.....	105
3.2.1.2. İş Sözleşmesinin Belirli Fesih Halleri veya İşçinin Ölümü Nedeniyle Sona Ermesi.....	106
3.2.1.3. Kıdem Koşulunun Gerçekleşmesi.....	110
3.2.1.4. Kıdem Tazminatının Hesaplanması ve Miktarı ...	115
3.2.1.5. Kıdem Tazminatının Ödenmesi, Faiz ve Zamanaşımı.....	119
3.2.2. Deniz İş Kanunu'nda Kıdem Tazminatına Hak Kazanma Koşulları	124
3.2.2.1. Deniz İş Kanunu'na Tabi Bir İş Sözleşmesi ile Çalışmak.....	124
3.2.2.2. İş Sözleşmesinin Belirli Fesih Halleri veya İşçinin Ölümü Nedeniyle Sona Ermesi.....	125
3.2.2.3. Kıdem Koşulunun Gerçekleşmesi.....	127
3.2.2.4. Kıdem Tazminatının Hesaplanması ve Miktarı ...	128
3.2.2.5. Kıdem Tazminatının Ödenmesi, Faiz ve Zamanaşımı.....	128
3.2.3. Basın İş Kanunu'nda Kıdem Tazminatına Hak Kazanma Koşulları	130
3.2.3.1. Basın İş Kanunu'na Tabi Bir İş Sözleşmesi ile Çalışmak.....	130
3.2.3.2. İş Sözleşmesinin Belirli Fesih Halleri veya İşçinin Ölümü Nedeniyle Sona Ermesi.....	131
3.2.3.3. Kıdem Koşulunun Gerçekleşmesi.....	132
3.2.3.4. Kıdem Tazminatının Hesaplanması ve Miktarı ...	133
3.2.3.5. Kıdem Tazminatının Ödenmesi, Faiz ve Zamanaşımı.....	135

3.3. Ölüm Nedeniyle Çalışma Sürelerinin Düzenlenmesi.....	136
3.3.1. Mazeret İzni	136
3.3.2. Doğum Sonrası Kullanılmayan İzin Süreleri	141

4. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Yer Alan Ölüm Bağılı Sonuçlar.....145

4.1. Ölüm Sigortası Yardımları	145
4.1.1. Ölüm Aylığı	146
4.1.1.1. Yararlanma Koşulları	146
Sigortalının Ölümü	147
Belirli Bir Süre Sigortalı Olma ve Prim Ödeme.....	147
Sigortalıya Zarar Vermemiş Olmak	152
4.1.1.2. Hak Sahipleri.....	153
Sigortalının Eşi	153
Sigortalının Çocukları.....	154
Sigortalının Anne ve Babası	158
4.1.1.3. Kuruma Başvuru	161
4.1.1.4. Ölüm Aylığının Hesaplanması	163
4.1.1.5. Ölüm Aylığının Paylaştırılması.....	166
4.1.1.6. Ölüm Aylığının Başlangıcı, Kesilmesi ve Yeniden Bağlanması	168
4.1.2. Ölüm Toptan Ödemesi.....	173
4.1.3. Evlenme Ödeneği.....	175
4.1.4. Cenaze Ödeneği	175
4.2. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası Yardımları.....	176
4.2.1. İş Kazası Kavramı.....	177

4.2.1.1. İş Kazasının Tanımı	177
4.2.1.2. İş Kazasının Unsurları.....	179
Sigortalı Olma	179
Sigortalının Ani ve Zarar Verici Bir Olayla Karşılaşması	181
Sigortalının Bedenen ve/veya Ruhen Zarar Görmesi....	183
Kaza ile Zarar Arasında İlliyet Bağının Bulunması	184
4.2.1.3. İş Kazasının Kuruma Bildirilmesi ve Kurum Tarafından Soruşturma.....	185
4.2.2. Meslek Hastalığı Kavramı	186
4.2.2.1. Meslek Hastalığının Tanımı.....	186
4.2.2.2. Meslek Hastalığının Unsurları	186
Sigortalı Olma	186
Hastalık veya Sakatlığın Yapılan İş Sonucu Ortaya Çıkması.....	187
Hastalığın Belirli Bir Zaman Parçası İçinde Meydana Gelmesi.....	187
Hastalığın Yönetmelikte Yer Alması ve Belirtilen Süre İçinde Meydana Gelmesi	188
Sigortalının Bedenen ve/veya Ruhen Zarar Görmesi....	190
4.2.2.3. Meslek Hastalığının Kuruma Bildirilmesi ve Kurum Tarafından Soruşturma	190
4.2.3. Sigortalının Ölümü Halinde Hak Sahiplerine Yapılan Yardımlar	191
4.2.3.1. Ölüm Geliri	191
Hak Sahipleri.....	192
Ölüm Gelirinin Hesaplanması.....	195

Ölüm Gelirinin Paylaştırılması.....	197
4.2.3.2. Evlenme Ödeneği	198
4.2.3.3. Cenaze Ödeneği.....	199
4.2.4. İş Kazası ve Meslek Hastalığında Kurumun Rücu Hakkı.....	199
4.2.4.1. İşverenin Sorumluluğu	201
4.2.4.2. Üçüncü Kişinin ve Çalıştırmanın Sorumluluğu	203
Sonuç	205
Yararlanılan Kaynaklar	211